

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 13Csp/403/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519204533
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Beňák
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2020:7519204533.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Lukášom Beňákom v spore žalobcu: R Collectors s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 8A, IČO: 50 094 297, proti žalovanému: Š. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, o zaplatenie 1.715,37 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 440,30 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 440,30 € od 12.07.2019 do zaplatenia, a to v splátkach vo výške 80,- € mesačne, splatných vždy k 20. dňu kalendárneho mesiaca s tým, že prvá splátka bude splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky.

II. V prevyšujúcom rozsahu žalobu z a m i e t a.

III. Žiadna zo strán n e m á na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou došlou súdu dňa 16.07.2019 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy istiny 1.715,37 € s príslušenstvom.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel dňa 06.08.2018 zmluvu o úvere (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 3.500,- €. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnil, preto žalobca vyhlásil úver za predčasne splatný dňa 03.01.2017. Žalovaný je z toho dôvodu povinný zaplatiť žalobcovi dlžnú istinu v sume 1.715,37 €, úroky do 11.07.2019 vo výške 336,- €, zmluvné úroky vo výške 8,90% ročne zo zostatku nesplatennej istiny, t. j. zo sumy 1.715,37 € od 12.07.2019 do zaplatenia, úroky z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 3.510,- € od 01.09.2018 do zaplatenia a náhradu trov konania.

3. Súd zaslal žalovanému žalobu spolu s prílohami a poučením na vyjadrenie dňa 23.10.2019. Žalovaný si uvedenú zásielku prevzal dňa 12.11.2019, o čom svedčí doručienka na č. I. 140 spisu, avšak v konaní zostal nečinný.

4. V zmysle Opatrenia predsedu súdu č. 6 pod č. 1SprR/6/2020 sa zákonným sudcom na prejednanie a rozhodnutie veci na základe prerozdelenia náhodným výberom stal JUDr. Lukáš Beňák, sudca Okresného súdu Košice - okolie, a to z dôvodu, že JUDr. Ľubica Nemcová sa vzdala výkonu funkcie sudcu.

5. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 25.05.2020, ktorého sa nezúčastnil žalobca, ktorý svoju neúčast na pojednávaní ospravedlnil a žiadal pojednávať v jeho neprítomnosti. Pojednávanie sa zúčastnil žalovaný. Vychádzajúc z § 180 CSP súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že uvedenú pôžičku spláca a vie to doložiť šekmi, ktoré ale nechal doma. Uviedol, že v si je vedomý, že si pôžičku bral a chce ju splatiť v primeraných splátkach. Uviedol ďalej, že býva u rodičov, je rozvedený, mal úraz, momentálne je nezamestnaný, ale po kríze má prisľúbené zamestnanie. Rodičia mu momentálne pomáhajú, aj priateľka. Platí výživné vo výške 150,- € a má aj ďalšie výdavky.

6. Súd vykonal dokazovanie listinami založenými v spise a zistil tento skutkový stav:

7. Žalobca so žalovaným uzavrel dňa 21.12.2012 zmluvu o úvere, pôžička na bývanie (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 3.500,- €. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnil, preto žalobca vyhlásil dňa 03.01.2017 úver za predčasne splatný. Žalovaný je z toho dôvodu povinný zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu v zmysle žalobného petitu a náhradu trov konania.

8. Zo zmluvy o úvere zo dňa 21.12.2012 vyplýva, že výška úveru bola v sume 3.500,- €, splátka bola určená na 67,95 € mesačne, poplatok za správu úveru bol 2,50 € mesačne, splátka s poplatkom teda bola 70,45 € mesačne s tým, že počet splátok bol určený na 72 mesiacov, ročná úroková sadzba bola 8,90 %, RPMN vo výške 12,51%, priemerná hodnota RPMN 19,37 %, celková výška nákladov bola 1.346,86 €, dátum mesačnej splátky 20. deň v mesiaci, dátum prvej splátky 20.01.2013, dátum konečnej splatnosti 20.12.2018.

9. Z aktuálneho stavu úveru ku dňu 28.09.2018 (č. I. 94 spisu) vyplýva, že žalovaný zaplatil žalobcovi sumu 3.059,70 €.

10. Zmluva o úvere, uzatvorená medzi stranami sporu dňa 18.02.2015, bola uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch.

11. Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

12. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

14. Podľa ust. § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa

zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

16. Podľa ust. § 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

17. Podľa ust. § 2 písm. h/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

18. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

19. Podľa ust. § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak
a/ zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/, a y/ a § 10 ods. 1,
b/ v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

20. Podľa ust. § 3 ods. 1 Obč. zák. výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

21. Podľa ust. § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

22. Podľa ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

23. Podľa ust. § 54a Obč. zák. účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

24. Podľa ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

25. Podľa ust. § 565 Obč. zák. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

26. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

27. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

28. Podľa § 103 Obč. zák. ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

29. V prejednávanej veci právny predchodca žalobcu so žalovaným uzavrel dňa 21.12.2012 zmluvu o úvere podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Ak ide o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, ide o vzťah spotrebiteľský. Z predloženej zmluvy je evidentné, že ide o tzv. typovú zmluvu, teda zmluvu, vrátane jej zmluvných podmienok, ktoré sú vopred pripravené. Sú pripravené právnym predchodcom žalobcu bez účasti druhej strany, teda spotrebiteľa, pre vopred neurčený široký okruh spotrebiteľov, pričom spotrebiteľ nemá právo zásadným spôsobom do nej zasahovať a prípadne meniť jej podmienky, okrem výšky úveru, prípadne výšky splátok a doby splatnosti. Ide o formulár zmluvy s vopred pripravenými podmienkami, v ktorej sa len vyplňajú potrebné údaje. Pri zákonom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným na základe zmluvy o úvere uzavretej dňa 21.12.2012, je vzťahom občianskoprávnym a táto zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. a § 52 a nasl. Obč. zák.

30. Súd sa pri svojom rozhodovaní zaoberal výškou odplaty, t.j. výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý činil za obdobie 72 mesiacov pri sume 3.500,- € - 8,90% ročne. Pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úrokov pri peňažnej pôžičke treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval, ako aj porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov (Rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo 57/2005 z 1.7.2010). Občiansky zákonník (Obchodný zákonník a ani iné právne predpisy) výslovne nestanovia, do akej výšky je možné pri pôžičke alebo úvere dojednať úroky, z čoho vyplýva, že sú predmetom voľného zmluvného dojednanja medzi zmluvnými stranami, čo však neznamená, že by sa na túto dohodu nevzťahovalo ust. § 3 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Neprimerane vysoké úroky, dojednané pri peňažnej pôžičke alebo úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. V súlade s dobrými mravmi je len také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom.

31. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“

32. Podľa štatistiky zverejnenej na stránke Národnej banky Slovenska, v roku 2012 v decembri (v čase uzavretia zmluvy) priemerná úroková miera z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny, pri domácnostiach a pri úrokoch poskytnutých nad 5 rokov (spotrebiteľské a ostatné úvery) bola 13,93% p. a. Súd konštatuje, že dojednaná výška odplaty u tohto úveru (8,90%) je v súlade so zákonom (§ 53 ods. 6 Obč. zák.) a dobrými mravmi.

33. Zákonom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879 v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto

zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018.

34. Z dôvodovej správy vyplýva, že cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

35. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola podaná dňa 16.07.2019, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka, súd ex offio skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané.

36. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver v sume 3.500,- €, ktorý sa zaviazal žalovaný splatiť v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, právny predchodca žalobcu v zmysle ustanovenia 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úver predčasne zosplatnil.

37. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh (tak ako v tomto spore) stanovuje Občiansky zákonník v § 103, veta druhá, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Obč. zák. ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplateniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený (súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/273/19, sp. zn. 3Co/228/2019, sp. zn. 9Co/280/2019, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/233/2016, sp. zn. 6Co/77/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn./ 16Co/34/2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/158/2017 a Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/427/2016).

38. V danom prípade, ak právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru dňa 20.09.2016 pre nezaplatenie splátky splatnej v mesiaci 09/2016 (podľa ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Obč. zák.), čo mal súd za preukázané z predžalobnej upomienky (č. I. 100 spisu), premlčacia doba začala plynúť od splatnosti splátky splatnej k 20.09.2016 (podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere a prehľadu splátok a úhrad). Žaloba bola doručená tunajšiemu súd dňa 16.07.2019, teda včas. Súd konštatuje, že v danom prípade nárok žalobcu vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy nie je premlčaný.

39. Súd ďalej dospel k záveru, že predmetná zmluva o úvere uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným nespĺňa všetky povinné náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia zmluvy. Konkrétne v úverovej zmluve je nesprávne uvedený údaj o celkovej čiastke (resp. tento údaj v zmluve úplne chýba, je len uvedená celková výška nákladov spotrebiteľa), ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Tým pádom je aj nesprávne uvedená výška ročnej percentuálnej miery nákladov.

40. Zo zmluvy o úvere vyplýva, že v zmluve absentuje údaj o celkovej čiastke úveru. V zmluve sú uvedené len celkové náklady vo výške 1.346,86 €. Ak by sme teda spočítali celkové náklady a výšku poskytnutého úveru, mali by sme dospieť k celkovej čiastke úveru v sume 4.846,86 € (1.346,86 € + 3.500,- €). Avšak pri vynásobení počtu splátok a ich výšky bez poplatku za správu a vedenie účtu (72 x 67,95 € = 4.892,40 €) alebo s poplatkom (72 x 70,45 € = 5.072,40 €) dospejeme k inej výške celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Teda za situácie, ak celková čiastka úveru v zmluve úplne absentuje alebo ak aj spočítame celkové náklady spotrebiteľa a výšku úveru, celková čiastka je vždy iná. Na základe tohto nie je teda vôbec jednoznačné, akú sumu mal žalovaný celkovo uhradiť (4.846,86 €, 4.892,40 € alebo 5.072,40 €). Ďalej súd dáva do pozornosti, že zo zmluvy nevyplýva, že by žalobca musel zaplatiť okrem poplatku za správu a vedenie účtu iné poplatky, ktoré by bolo treba zaradiť do predpokladov výpočtu RPMN (zároveň je súd toho názoru, že v zmluve sú uvedené všetky predpoklady pre výpočet RPMN a vzorec výpočtu nie je potrebné uvádzať). Taktiež ide o anuitné splácanie, a teda každá jedna (aj posledná) splátka mala byť uhradená v rovnakej výške, preto podľa názoru súdu ide o klamlivé uvádzanie jednej z najpodstatnejších obsahových náležitostí úverovej zmluvy, ktorá v podstate spotrebiteľovi má povedať, akú celkovú čiastku veriteľovi napokon zaplatí. Zároveň súd poukazuje na to, že najdôležitejším údajom pre spotrebiteľa je ročná percentuálna miera nákladov vzhľadom na to, že zahŕňa všetky náklady spotrebiteľa spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru. Je preto najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Z toho následne vyplýva, že výška RPMN je v skutočnosti vyššia a v neprospech spotrebiteľa, teda v zmluve je nesprávne uvedená výška RPMN. V dôsledku chýbajúcej celkovej čiastky úveru (§ 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z.) ako aj nesprávne uvedenej výšky RPMN preto platí fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (§ 11 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch).

41. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver v celkovej sume istiny 3.500,- €. Žalovaný doposiaľ uhradil žalobcovi sumu 3.059,70 €. Vzhľadom na to, že súd s poukazom na vyššie uvedené, považuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere za bezúročnú a bez poplatkov, je možné priznať žalobcovi iba sumu nesplatennej istiny bez akýchkoľvek úrokov. Z týchto dôvodov súd v tejto časti považoval žalobu za dôvodnú a priznal žalobcovi sumu 440,30 € (3.500,- € - 3.059,70 €) a v prevyšujúcom rozsahu (v časti vyčíslených úrokov do 11.07.2019, zmluvných úrokov z istiny od 12.07.2019 do zaplatenia) z dôvodov vyššie uvedených, žalobu zamietol.

42. Podľa ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (§ 517 ods. 2 Obč. zák.).

43. Podľa ust. § 3 Nariadenia platnom od 01.02.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

44. Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, preto ho súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania, ktorý bol vyčíslený v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením a to vo výške 5% ročne zo sumy 440,30 € od 12.07.2019 do zaplatenia.

45. Žalovaný na pojednávaní žiadal o možnosť splácania dlžnej sumy v primeraných mesačných splátkach pre jeho sociálnu situáciu (býva u rodičov, je rozvedený, mal úraz, momentálne je nezamestnaný, ale po kríze má prisľúbené zamestnanie, rodičia mu momentálne pomáhajú, aj priateľka, platí výživné vo výške 150,- € a má aj ďalšie výdavky). Súd po zrelej úvahe jeho žiadosti vyhovel a

určil výšku mesačnej splátky na sumu 80,- € splatných vždy k 20. dňu v mesiaci pod hrozbou straty výhody splátok. Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd preto žalobe žalobcu v časti vyhovel a zaviazal žalovaného, aby žalobcovi zaplatil sumu 440,30 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 440,30 € od 12.07.2019 do zaplatenia, a to v splátkach vo výške 80,- € mesačne, splatných vždy k 20. dňu kalendárneho mesiaca s tým, že prvá splátka bude splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky. V prevyšujúcom rozsahu nad sumu istiny 440,30 € súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

46. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. Podľa ust. § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

48. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

49. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobca bol v konaní úspešný len čiastočne a to vo výške 20,15% (zaplatenie dlžnej sumy 440,30 €) a v menšom rozsahu ako žalovaný - 79,85% (prevyšujúca istina, vyčíslené úroky do 11.07.2019 v sume 336,- €, zmluvný úrok z istiny od 12.07.2018 do zaplatenia - vyčíslený ku dňu pojednávania vo výške 133,42 €), ktorému však žiadne trovy nevznikli, preto súd vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).